

CONTEMPLANT LA NOSTRA «HISTÒRIA SAGRADA» CÒSMICA

LA HISTÒRIA DEL TEMPS

15.000 milions d'anys (mda)

L'Univers comença com una formidable energia
Sorgeixen les quatre forces: gravitatòria, nuclear fortament
nuclear débil i electromagnètica
Abans que passi una milionèsima de segon, les partícules
s'estabilitzen
Primers nuclis després dels primers pocs minuts
Es formen l'hidrogen i l'heli
Es ssembren les galàxies...

10-14.000 mda: Galàxies i supernoves

L'Univers es treu en núvols de galàxies
Apareixen les estrelles primitives
Es creuen els primers elements a les estrelles
Les primeres supernoves donen origen a la segona i tercera
generació d'estrelles
Les galàxies gegants evolucionen i s'empassen les petites

El sistema solar

5.000 mda: un núvol galàctic flota en el braç del costat
d'Orió de la Via Làctia
4.600 mda: Tiamat supernova
4.500 mda: Neix el Sol
4.450 mda: Es formen els seus planetes. La Terra forma la
seva atmosfera, oceans i continents

Vida a la Terra (Eò arcaic)

4.000 mda: Apareix Àries, primera cèl·lula procariota
3.900 mda: Prometeu inventa la fotosíntesi
2.500 mda: S'estabilitzen els continents
2.300 mda: Primera època glacial

2.000 mda: Pròsper s'ambienta a l'oxigen
Eucariotes (Eò proterozoic)

2.000 mda: Vikengla, la primera cèl·lula eucariota
1.000 mda: Cronos es torna heteròtrop
1.000 mda: Safo inventa la reproducció sexual
700 mda: Apareix Argos, el primer animal multicel·lular
570 mda: Extincions del Càmbric: 80-90% d'espècies

Plantes i animals

550 mda: La petxina dels trilobits, cloïsses i cargols
510 mda: Vertebrats
440 mda: Catàstrofe de l'Ordovicià
425 mda: Apareixen els peixos amb mandíbula
425 mda: Capaneu surt de l'aigua cap a la terra
415 mda: Desenvolupament de les aletes
395 mda: Insectes

380 mda: Apareixen les ganyes en els peixos

370 mda: Catàstrofe del Devònià. Primers arbres. Els vertebrats surten de l'aigua cap a terra. Amfibis

350 mda: Les coníferes desenvolupen les seves llavors

330 mda: Ales en els insectes

313 mda: Apareixen els rèptils, ovípars

256 mda: Teràpsids, rèptils de sang calenta

245 mda: Extincions del Permià: 75-95% d'espècies

Era Mesozoica

235 mda: Apareixen els dinosaures. I les flors.

220 mda: Queda completat Pangea, el supercontinent

216 mda: Primers mamífers

210 mda: Sorgeix l'Oceà Atlàtic, ruptura de Pangea

Juràssic

150 mda: Les aus

125 mda: Mamífers marsupials

114 mda: Mamífers de placenta

70 mda: Apareixen els primats

67 mda: Extincions del Cretaci

Era Cenozoica. Paleocè

55 mda: Primeres balenes, pre-simis i cavalls

37 mda: Catàstrofe de l'Eocè, impacte còsmic

Oligocè

36 mda: Mones

35 mda: Primers gats i gossos

30 mda: Primers simis

25 mda: La balena esdevé el major animal marí

Miocè

24 mda: S'estén l'herba sobre la terra

19 mda: Primers antílops

15 mda: Catàstrofe del Miocè, impacte còsmic

12 mda: Mones d'Àsia

10 mda: Orangutans

9 mda: Goril·les

8 mda: Gats moderns

7 mda: Elefants

6 mda: Gossos moderns

Pliocè

5 mda: Ximpanzés i homínids: Australopithecus afarensis

4'5 mda: Camells, óssos i porcs moderns

3'7 mda: Cavalls moderns

3'5 mda: Bestiar boví modern

3'3 mda: Actual edat glacial

Basat en Brian SWIMME & Thomas BERRY, The Universe Story, HarperSanFrancisco, NY 1992.

Plistocè

- 1'5 mda: Caçadors. *Homo erectus*
1 mda: Punt alt dels mamífers
730.000 anys: Catàstrofe del plistocè
700.000 anys: Òssos marrons
650.000 anys: Llops
300.000 anys: Antic *Homo sapiens*
150.000 anys: Mamuts
72.000 anys: Òssos polars
Aparició de l'ésser humà. Paleolític inferior
2'6 mda: *Homo habilis*, eines de pedra
1'5 mda: *Homo erectus*, caça
500.000 anys: Vestit, destrals, foc
300.000: Antic *homo sapiens*
100.000: Ritus funeralis
Paleolític superior
40.000: *Homo sapiens* modern. Llenguatge. Ocupació d'Austràlia
35.000: Ocupació d'Amèrica
32.000: Instruments musicals
20.000: Llances, arcs i fletxes
18.000: Pintures rupestres

El poblat neolític

- 12.000: Es domesticà el gos
10.700: Ovelles i cabres domesticades a l'Orient Mitjà
10.600: Assentaments a l'Orient Mitjà. Blat i ordi
10.000: Domesticació del gos a Amèrica del Nord
9.000: Assentaments al Sud-est d'Àsia: domesticació de l'arròs, del búfal d'aigua, porcs i gallines.
8.800: Domesticació del bestiar boví a l'Orient Mitjà
8.500: Assentaments a Amèrica: conreu del blat de moro, carbassa, fesols, pebre
8.000: Conreus de regadiu a l'Orient Mitjà
7.500: Cultura Hassuna; conreus agrícoles al nord de la Xina
6.400: Domesticació del cavall a l'Europa de l'Est
5.300: Terrissa als Andes
5.000: Primers assentaments europeus. Carbasses, cotó als Andes.
4.500: Cacauets als Andes
3.500: La població humana assoleix els 5-10 milions
Civilitzacions clàssiques
3500: Civilització sumèria a Mesopotàmia. La roda. Escritura cuneiforme
3000: Civilització del Nil a Egipte
2800: Civilització de la Vall de l'Indus
2100: Civilització minoica a Creta
2000: Estructures megalítiques a Europa

- 1700: Orígens de l'alfabet a la regió palestina. Els aris vèdics entren a l'Índia
1525: Dinastia Shang al Nord de Xina
1200: Assentaments grecs. Èxode d'Israel des d'Egipte. Monoteisme.
1100: Civilització olmeca a Mesoamèrica
700: Homer
628: Zaratastra
600: Començament de la filosofia grega
560: Confuci a Xina. Buda a l'Índia
550: Imperi persa
509: Fundació de la República Romana
450: Sòcrates, Platò, Aristòtil
327: Alexandre el Gran envaeix la Vall de l'Indus
260: L'Índia unida sota Asoka
221: Xina unida en l'imperi de Qin Shihuang
31: Cèsar August a l'imperi romà
4 a.e.c.: Neix Jesús de Natzaret
64 d.e.c.: Budisme a la Xina
100: La població del món assoleix els 300 milions
300: Civilització maia clàssica
410: Caiguda de Roma
650: Imperi Musulmà
732: Expansió musulmana cap a França
800: Renaixement carolingi a Europa
900: Imperi tolteca
925: Noms aràbics
1000: Ciències islàmiques
1095: Croades
1115: Invenció de la brúixola
1200: Imperi inca
1211: Imperi Mongol amb Genguis Khan
1271: Viatges de Marco Polo
1320: Imperi asteca
1492: Colom arriba a Amèrica
1500: Població mundial de 400-500 milions
1607: Els anglesos s'assenten a l'Amèrica del Nord
1763: Les potències europees es reparteixen el món
1776: Revolució dels EUA
1789: Revolució francesa
1884: Les potències europees es reparteixen Àfrica
1914: Primera Guerra Mundial
1919: Lliga de les Nacions
1939: Segona Guerra Mundial
1945: Bomba atòmica a Hiroshima. La Carta de l'ONU
1982: Carta de l'ONU sobre la Natura
2008: Població humana mundial de 6.800 milions